

2016 METŲ APŽVALGA IR SKAIČIAI

Kompensacinis atlyginimas

UŽ AUDIOVIZUALINIŲ KŪRINIŲ

ATGAMINIMĄ ASMENINIAIS TIKSLAIS*

*kitaip dar žinoma, kaip *tuščios laikmenos atlyginimas*

1. Atlyginimo paskirstymo principai

Kompensacinio atlyginimo **paskirstymas** yra atliekamas vadovaujantis LR Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo, Visuomenės sociologinio tyrimo ir AVAKA paskirstymo taisyklių nuostatomis. Paskirstant atlyginimą, paskirstymo suma yra padalinama į atskirus modulius: Naujai pagaminti filmai; Kino teatruose/salėse viešai rodyti filmai; Išplatinti laikmenose (DVD); Rodyti Lietuvos TV kanaluose; Prieinami teisėtose interneto priemonėse.

Informaciją, kokiems kūriniais 2016 m. buvo priskaičiuotas atlyginimas ir už kokius modulius pateikiame 1 lentelėje.

2. Bendra paskirstymo informacija už 2016 metus

Kompensacinis atlyginimas už atgaminimą asmeniniais tikslais audiovizualinių kūrinių pirmojo įrašo gamintojams (prodiuseriams), lyginant su 2015 metų surinktu atlyginimu, mažėjo **17.68 %** ir yra *mažiausias* per trejus pastaruosius metus. Atlyginimas mažėjo dėl dviejų pagrindinių priežasčių:

A. 2015 m. gruodžio mėnesį buvo priimti Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo pakeitimai, kurie lėmė Kompensacinio atlyginimo tarifų už tuščias garso ir vaizdo laikmenas, sumažėjimą.

B. Dėl prasidėjusių teisminių procesų su vienu didžiausiu tuščių laikmenų importuotoju, kuris atsisakė mokėti priklausantį atlyginimą.

1 lentelė. Kūrinių tipai, kurie dalyvauja skirtinguose paskirstymo moduluose 2016 m

	Naujai pagaminti filmai	Kino teatrai/salės	Išplatinti DVD	Rodyti TV kanaluose	Internetas
FILMAI	●	●	●	●	●
SERIALAI				●	●
MUZIKINIAI KLIPAI			●	●	●
TV LAIDOS			●	●	●

2 lentelė. Paskirstymo taisyklių moduliai

MODULIS METAI	TV	DVD	KINO TEATRAI	INTERNETAS	NAUJAI PAGAMINTI FILMAI
2014 m.	65%	15%	15%	0%	5%
2015 m.	60%	5%	15%	5%	15%
2016 m.	60%	1%	15%	9%	15%

3. Paskirstymo taisyklių pasikeitimai

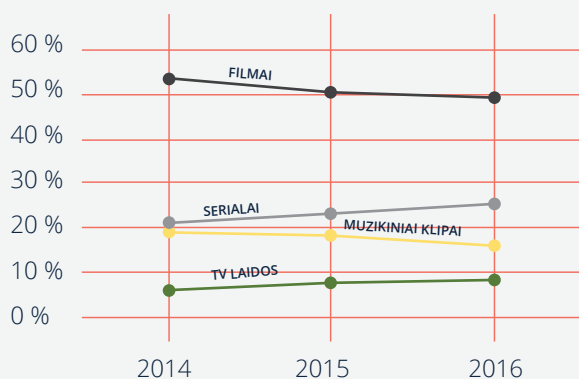
Paskirstymo taisyklėse, patvirtintose Visuotiniame narių susirinkime 2017 m. gegužės 31 d., buvo patvirtintos naujos atlyginimo modulių proporcijos atsižvelgiant į reikšmingus rinkos aspektus: sumažintas DVD modulis nuo 5% iki 1%, o Interneto modulis, atsižvelgiant į didelį audiovizualinių kūrinių ir jų peržiūrų skaičių, padidintas nuo 5% iki 9%.

Informacija apie atlyginimo pasidalinimus tarp modulių pateikiama 2 lentelėje.

4. Visuomenės sociologinio tyrimo duomenys

Visuomenės tyrimas. Skirstydama atlyginimą teisių turėtojams, AVAKA vadovaujasi Lietuvos gyventojų sociologiniu tyrimu dėl muzikos, audiovizualinių ir kitų kūrinių kopijavimo, kuris nurodo, kokiomis proporcijomis atgaminami filmai, serialai, muzikiniai klipai ir TV laidos. Lyginat paskutinių trejų metų tyrimo rezultatus (2014 - 2016 m.), tendencijos rodo, kad filmus (sumažėjo 2.51 %) ir muzikinius klipus (sumažėjo 11.46 %) atgamina vis mažiau vartotojų, tuo tarpu serialų (padidėjo 9,71 %) ir TV laidų (padidėjo 15,21 %) atgaminimo rodikliai nuolat didėja.

Informacija apie atgaminamų kūrinių pokyčius per paskutinius 3 metus pateikiame 3 lentelėje.

3 lentelė. Visuomenės sociologinio tyrimo rezultatai

5. Paskirstyme analizuotų kūrinių informacija

AV kūriniai:

- **TV** modulyje dalyvauja 9 Lietuvos televizijos: LRT, LNK, TV3, TV1, TV6, TV8, BTV, Lietuvos ryto televizija, LRT Kultūra. Dalyvaujančių paskirstyme audiovizualinių kūrinių skaičius lyginat su 2015 metų paskirstymu sumažėjo daugiau nei 6 %, tai reiškia, jog Lietuvos gamintojų produkcijos per 2016 m. monitoruojami kanalai rodė mažiau.

- **NAUJAI PAGAMINTI FILMAI.** Naujai pagamintų filmų Lietuvoje kasmet daugėja ir 2016 m. jų buvo daugiausiai, lyginant trejų pastarųjų metų duomenis. Lyginant su 2015 metais, naujai pagamintų filmų padaugėjo 32.95 %.

- **KINO TEATRAI.** Kaip Naujai pagamintų filmų modulyje, taip ir Kino teatrų modulyje, filmų skaičius didėjo. Pagal AVAKA surinktus duomenis viešai kino teatruose/salėse buvo parodyti 77.5 % daugiau lietuviškų filmų negu per 2015 metus, o lietuviškus filmus pamatė daugiau nei 729 000 žiūrovų.

- **DVD** laikmenoje išplatintų audiovizualinių kūrinių skaičius per pastaruosius trejus metus tendencingai mažėja. Lyginant su 2015 metais audiovizualinių kūrinių skaičius sumažėjo 40.18%, o išplatintų egzempliorių skaičius – 38.08 %. Tai akivaizdi tendencija, jog šis rinkos segmentas traukiasi, o teisių turėtojai savo žiūrovus pasiekia kitais sklaidos kanalais, pvz.: internetinėse platformose.

- **INTERNETAS.** Pirmą kartą, skirstydama Kompensacinį atlyginimą, AVAKA įtraukė Interneto modulį. Informacija buvo surinkta iš oficialių šaltinių, kuriuose teisėtai prieinami audiovizualiniai kūriniai, tačiau svarbu pažymėti, jog ne visos internetinės svetainės, teisėtai platinančios filmus, sutiko pateikti duomenis.

Iš viso Interneto modulio paskirstyme dalyvauja 2 261 audiovizualiniai kūriniai (1 379 filmai, 70 serialai, 229 muzikiniai klipai ir 583 TV laidos), kurie per 2016 m. peržiūrėti daugiau nei 38 mln. kartų.